

1 De regelingen

1.1 De Benelux Economische Unie

Ingevolge art. 2 van het tussen België, Nederland en Luxemburg gesloten Verdrag tot instelling van de Benelux Economische Unie (Trb. 1958, 18) zijn de onderdanen van elk der Verdragsluitende Partijen bevoegd het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partijen binnen te komen en het te verlaten; zij genieten er de behandeling die voor de eigen onderdanen geldt, o.m. voor wat betreft bewegingsvrijheid, verblijf en vestiging.

De uitoefening van deze bevoegdheid kan worden onderworpen aan voorwaarden op grond van overwegingen verband houdende met de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en de goede zeden (art. 55 van het Verdrag).

Dit geldt ook voor de eventuele verwijdering van de begunstigen van het grondgebied.

Ook is voorzien in rechtswaarborgen voor de begunstigen (art. 56 van het Verdrag).

Bedoelde voorwaarden en rechtswaarborgen zijn vastgelegd in een Overeenkomst inzake de tenuitvoerlegging van de artikelen 55 en 56 van genoemd verdrag.

1.2 De Europese Economische Gemeenschap

Bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap (Trb. 1957, 74 en 91) wordt aan de onderdanen van Partijen bij dit Verdrag (de Lid-Staten) de mogelijkheid tot toelating, verblijf en vestiging op het grondgebied van een andere Verdragsluitende Partij geboden in verband met de uitoefening van een economische activiteit.

1.2.1 Partijen bij het E.E.G.-verdrag

Partijen bij het E.E.G.-verdrag zijn, behalve Nederland: België, de Bondsrepubliek Duitsland, Denemarken, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Portugal, Spanje en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord Ierland.

1.2.2 Grondslagen en beginselen van de Gemeenschap

Tot de grondslagen van de Gemeenschap behoren o.m.:

- een vrij verkeer voor het verrichten van werkzaamheden in loondienst (artt. 48-51 E.E.G.-verdrag);
- een recht van vestiging voor het verrichten van werkzaamheden anders dan in loondienst (artt. 52-58 E.E.G.-verdrag);
- een vrij verkeer voor het verrichten en ontvangen

van diensten (artt. 59-66 E.E.G.-verdrag).

Als beginsel daarbij geldt dat elke discriminatie op grond van nationaliteit tussen de onderdanen van de Lid-Staten is verboden (art. 7 E.E.G.-verdrag).

1.2.3 Toepassingsgebied van het E.E.G.-verdrag

De bepalingen van het E.E.G.-verdrag zijn, voor wat het onderwerp van deze circulaire betreft, van toepassing op de in Europa gelegen grondgebieden van de Lid-Staten:

- voor wat Denemarken betreft met uitzondering van de Faerer; de Deense onderdanen die daar woonachtig zijn worden niet als onderdanen van een Lid-Staat beschouwd;
- voor wat betreft Frankrijk met uitbreiding tot de zogeheten Franse overzeese departementen Martinique, Guadeloupe, Frans Guyana en La Réunion, in zoverre o.m. dat Franse ingezetenen van die departementen op grond van desbetreffende beschikkingen van de Raad van de E.G. kunnen deelnemen aan het vrije verkeer van werknemers en van diensten;
- voor wat betreft het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland zijn de communautaire bepalingen betreffende het vrije verkeer van personen en van diensten niet van toepassing op de onderdanen van de Kanaaleilanden en van het eiland Man; voor wat betreft het Verenigd Koninkrijk zie verder 3.7.

Associatieverdragen heeft de E.E.G. gesloten met een aantal voornamelijk niet-Europese landen en gebieden welke bijzondere betrekkingen onderhouden met Lid-Staten van de E.E.G., voorts o.m. met Turkije. Gevolgen voor de toepassing van de Vreemdelingenwet heeft de sluiting van deze verdragen tot dusverre niet gehad.

1.2.4 Uitvoering van het E.E.G.-verdrag

Het vrije verkeer van werknemers binnen de E.E.G. werd geleidelijk tot stand gebracht door maatregelen van de Raad en van de Commissie van de Europese Gemeenschappen.

Deze maatregelen bestaan uit Verordeningen en richtlijnen.

Soortgelijke maatregelen werden getroffen ten aanzien van het recht van vestiging voor het verrichten van werkzaamheden anders dan in loondienst en ten aanzien van de vrijmaking van het dienstenverkeer.

Teneinde te voorzien in de coördinatie van de voor vreemdelingen geldende bijzondere maatregelen ten aanzien van verplaatsing en verblijf die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de openbare orde, de openbare veiligheid en de volksgezondheid, stelde de Raad een afzonderlijke richtlijn, de zogeheten Coördinatie-richtlijn, vast.

Deze richtlijn voorziet ook in rechtswaarborgen voor begunstigen voor het geval hun verblijfspositie in het geding is.

De volgende verordeningen dienen te worden vermeld:

- verordening (EEG) no. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap (Pb. E.G. 19 oktober 1968, no. L 257);
- verordening (EEG) no. 1251/70 van de Commissie van 29 juni 1970 met betrekking tot het recht van werknemers om verblijf te houden op het grondgebied van een Lid-Staat na er een betrekking te hebben vervuld (Pb. E.G. 20 juni 1970, no. L 142).

Voor de richtlijnen wordt verwezen naar de aanhef van het Vreemdelingenbesluit, waarin zij worden vermeld.

In het Vreemdelingenbesluit en in het Voorschrift Vreemdelingen zijn verordeningen en richtlijnen voor zoveel nodig verwerkt.

1.2.5 Prejudiciële beslissingen

Van groot belang voor de interpretatie van het Gemeenschapsrecht is de jurisprudentie die het Hof van de Europese Gemeenschappen bij wege van 'prejudiciële beslissingen', met name ten aanzien van vrij verkeer en verblijfsrecht, heeft ontwikkeld (art. 177 E.E.G.-verdrag).

Daarop wordt in het hierna volgende teruggekomen (2.2, 2.3, 4.3.2 en 6.3.2.3).

1.3 Verschilpunten Benelux- en E.E.G.-verdrag

Het Benelux-verdrag en het E.E.G.-verdrag onderscheiden zich van elkaar in verschillende opzichten. Van deze verschilpunten zijn, voor zover het gaat om bepalingen betreffende toegang en verblijf, van belang:

- de uit het Benelux-verdrag voortvloeiende begunstiging is toegekend aan onderdanen van Partijen als zodanig zonder meer: Nederlanders, Belgen en Luxemburgers;
- de faciliteiten ten aanzien van binnenkomst, verblijf en vestiging uit hoofde van het E.E.G.-verdrag zijn weliswaar eveneens toegekend aan onderdanen van Lid-Staten, maar uitsluitend met het oog op een van de onder 1.2.2 vermelde, in het E.E.G.-verdrag omschreven doeleinden;
- anderzijds geldt de begunstiging uit hoofde van het E.E.G.-verdrag ook de familieleden van begunstigden, en met name óók diegenen onder de familieleden die niet de nationaliteit van een Lid-Staat van de E.E.G. bezitten;
- voorts geldt de begunstiging uit hoofde van het E.E.G.-verdrag onder bepaalde voorwaarden voor personen die hun in een andere Lid-Staat uitgeoefende economische activiteit definitief hebben beëindigd, en hun familieleden.

1.4 Onderlinge samenhang tussen de Benelux- en E.E.G.-regelingen

De genoemde verschilpunten tussen beide verdragen nemen niet weg dat voor wat betreft de verblijfsrechtelijke positie van de bij die verdragen begunstigde personen goeddeels een zelfde resultaat wordt bereikt. Dit is in de Nederlandse vreemdelingenvoorschriften tot uitdrukking gebracht door het gebruik van de term: 'begunstigde E.E.G.-onderdaan' voor vreemdelingen die bij één of bij elk van beide verdragen zijn begunstigd (zie onder 2).

Daarom worden in dit hoofdstuk van de Vreemdelingen-circulaire de regelingen die uit beide verdragen voortvloeien, in onderlinge samenhang behandeld. Steeds geldt dat op Belgen en Luxemburgers de E.E.G.-regeling van toepassing is, voor zover daarvan te hunnen opzichte niet door afzonderlijke bepalingen uitdrukkelijk wordt afgeweken.